

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

SVAR:

	Öppen taxi	Skolskjuts	Färdtjänst	Totalt			
Intäkt	4725000	2205000	1722000	8652000	Förutsättning		
Bilkostnad	1890000	1134000	756000	3780000	Körda mil		105 000
Lönekostnad	1650000	990000	660000	3300000	Bilkostnad		36
					Lönekostnad		3 300 000
TB1 (Intäkt - bilkostnad)	2835000	1071000	966000	4872000	Öppen taxi	90	50%
TB2 TB1 - Lönekostnad)	1185000	81000	306000	1572000	Skolskjuts	70	30%
Admin.				1085000	Färdtjänst	82	20%
					Admin. kostnad		1 085 000
Resultat				487000			

SVAR: OVANSTÅENDE ALT. ANDRA SIFFROR PGA AVRUNDNING

TB 1 : 2 835 000 resp. 1 071 000 resp. 966 000

TB 2: 1 185 000 resp. 81 000 resp. 306 000

b) Nej. Så länge det är ett positivt TB ger verksamheten ett bidrag till koncernen

c) 487 000 kr

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 2: (8 Poäng)

a)

MO-pålägg: Materialomkostnader: 1 050 000. Här finns inte mycket information tillgängligt men ett rimligt antagande är att ju mer material som används för en produkt desto mer kostar hanteringen av detta material. Så länge inte några produkter använder mycket mer högvärda komponenter än de övriga så är kostnaden för direkt material ett utmärkt mått på mängd material. Därför lämpar sig direkt material i detta fall som påläggsbas för MO.

TO(1)-pålägg: $1700000+750000+400000+300000/2 = 3\ 000\ 000$ kr. Kostnader för maskiner är den största delen av omkostnaderna i denna avdelning, därför väljs maskintid som påläggsbas för PROD1.

TO(2)-pålägg: $50000+700000+300000+300000/2 = 1\ 200\ 000$. Produktionsavdelning 2 är arbetsintensiv och därför är direkt lön en bra påläggsbas.

AFFO-pålägg: Vanligtvis så används tillverkningskostnaden som påläggsbas, vilket är rimligt även i detta fall. Alternativ kan vara antal tillverkade produkter men det finns varken information om detta eller något som pekar på att detta skulle vara bättre.

Svårigheter: Man kan ha missat att ta med ledning och styrning av produktionen (300 000 kr) vilket skall delas på de två enheterna. Kan ge -0,5.

Totala påläggsbaser

Totalt direkt material 15 000 000 kr

Total maskintid PROD1 250 000 minuter

Total direkt lön PROD2 6 000 000 kr

Total tillverkningskostnad (dM+MO+TO1+TO2+dL) 26 250 000 kr

Påläggssatser

MO $1\ 050\ 000 / 15\ 000\ 000 = 7\%$ av dM

TO1 $3\ 000\ 000 / 250\ 000 = 12$ kr/min

TO2 $1\ 200\ 000 / 6\ 000\ 000 = 20\%$ av dL

AFFO $1\ 575\ 000 / 26\ 250\ 000 = 6\%$ av tillverkningskostnaden

b)

Direkt material per K-TV = $10*2 + 25*1 + 10*2 + 20*1 + 30*1 = 115$ kr/st

Direkt lön per K-TV i PROD2 = $16/60*240 = 64$ kr/st

Totala påläggsbaser

Totalt direkt material 15 000 000 kr

Total maskintid PROD1 250 000 minuter

Total direkt lön PROD2 6 000 000 kr

Total tillverkningskostnad (dM+MO+TO1+TO2+dL) 26 250 000 kr

Påläggssatser

MO $1\ 050\ 000 / 15\ 000\ 000 = 7\%$ av dM

TO1 $3\ 000\ 000 / 250\ 000 = 12$ kr/min

TO2 $1\ 200\ 000 / 6\ 000\ 000 = 20\%$ av dL

AFFO $1\ 575\ 000 / 26\ 250\ 000 = 6\%$ av tillverkningskostnaden

Påläggskalkyl

K-TV

dM 115,00

MO-pålägg $(115*0,07) 8,05$

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

TO1	(6*12) 72,00
dL (PROD1)	64,00
TO2 (64*0,2)	12,80
Tillverkningskostnad	271,85
AFFO (271,85*0,06)	16,31
<u>Självkostnad</u>	<u>288,16</u>
Försäljningspris	(288,16/0,85) 339,01

Det försäljningspris som ger en vinstmarginal på 15% är 339 kr, vilket är avsevärt lägre än de 350 kr som erbjudits av kunden. Acceptera därför erbjudandet.

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 3 (6 POÄNG)		
Köp		
Stycken		1
G		620000
n		6
U /år		25000
Leasing		
Stycken		1
n		6
Leasing		132 000
U (underhåll)/år		25000
Kalkylränta		0,12
Köpa		
n=6 år		
$(1+r)^{-n}$	0,506631121	
$(1-(1+r)^{-n})/r$	4,111407324	
$r/(1-(1+r)^{-n})$	0,243225718	
Nuvärde	-722785	
Annuitet	-175799,9454	
Leasa		
n=6år		
$(1+r)^{-n}$	0,506631121	
$(1-(1+r)^{-n})/r$	4,111407324	
$r/(1-(1+r)^{-n})$	0,243225718	
Nuvärde	-645 491	
Annuitet	-157000	
a) Svar Leasa	Nuvärdet för Leasa är bättre än för Köpa	
Uppgift b		
a=	800-430=370`	370 000
b)	a*nusumma-NPV leasa	
NPV a	1521221	
NPV Leasa	-645491	
Summa	875730	
Alt annuitet		
Inb.överskott	370000	
Annuitet leasa	-157000	
Summa	213000	
c)	Kostnader inom exv. Marknadsföring och försäljning, Administration, Byggnader, övr. maskiner, osv.	

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 4: (1 Poäng)

SVAR: FALSKT PÅSTÅENDE:

Kalkylräntans påverkan på en betalning är större ju längre bort i tiden den ligger, alltså kommer den investering med störst inbetalning långt fram i tiden att drabbas mest av höjningen av kalkylräntan (dess nuvärde minskar mest).

Uppgift 5: (4 Poäng)

Svar

A Den enkla strukturen. Företaget är litet och nystartat och har inte hunnit skapa olika funktioner.

B Funktionsorganisation. När företag går från den enkla strukturen till att bli större organiserar man sig oftast efter kompetenser/ funktioner.

Divisionsorganisation kan vara möjlig men ej riktigt rätt -0,5p

C Fördelar: All kompetens på samma ställe, tydliga ansvarsområden, arbetsdelning.

Nackdelar: Många överlämningar, motsättningar mellan avdelningar, olika avdelningar ser bara till sina egna intressen

Beroende på svar i b) kan det finnas andra lösningar.

Division:

+ Fokusering på visst affärsområde, egen strategi och ledning.

– Relation till koncern, olika strategi och därmed riktning. Omplacering av personal kan vara svårare.

Troligen har man i en divisionsorganisation en funktionsorganisation och därmed kan d) besvaras med samma svar.

D Här finns flera möjligheter, antingen kan man ta en processorganisation, vilket eliminerar överlämningar eller om det är mer av projekt (som i Rydab) kan en matris eller projektorganisation vara lämplig

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 6: (6 Poäng)

- a) Beräkna kassalikviditet: (Likvida medel + Kundfordringar + Kassa, Bank) / Kortfristiga skulder.
126,6%, 167,4%, 94,2%, 71,3%
Eftersom det inte finns något Varulager kan man utgå från Summa omsättningstillgångar. Felaktig siffra för 2010 där det kan vara 642 och därmed 165% kan godkännas.
- b) Beräkna vinstmarginal: (Resultat e. avskrivningar + Finansiella intäkter) / Omsättning
9,9%, 4,6%, 0%, neg.
Räknar man från andra hållet dvs. Resultat efter finansiella poster + Finansiella kostnader blir det en skillnad på 1'. Därmed inget poängavdrag. Använder man annat resultat blir det 0,5p poängavdrag.
- c) Beräkna räntabilitet på totalt kapital: (Resultat e. avskrivningar + Finansiella intäkter) / genomsnittlig totalt kapital. 19,9%, 16,6%, 13,0%, neg
Det mest korrekta är genomsnittligt totalt kapital men eftersom även enbart UB används kan det godkännas.
- d) Arbetskraftskostnad i procent av omsättningen.
31%, 32,5%, 32,5%, 35,3%
- e) Stabil utveckling. Ökad lönsamhet över åren. Stor investering 2011 i en fastighet vilket påverkar framtida lönsamheten (men inte nu då Rt är på genomsnittligt tot kap). Företaget har ökat omsättningen mer än anställningstakten dvs. effektivisering. Vinstmarginalen har därmed ökat. Det visar sig även i arbetskraftskostnad av oms där den är sjunkande dvs. effektivare personal. Kan eventuellt få konsekvenser på sikt om man inte upprätthåller kompetensen (lönekostnaden).

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 7: (6 Poäng)

1220 Inventarier <hr/> IB 150000	1229 Ack. avskrivning <hr/> IB 30000 C)30000	1510 Kundfordringar <hr/> IB 205000 7)105000 1) 387500
1700 Interimsfordringar <hr/>	1910 Kassa <hr/> IB 3000	1920 Plusgiro <hr/>
1930 Bank <hr/> IB 652500 5)235000 4)50000 9)4600 7)105000 8)870	2010 Eget kapital <hr/> IB 300000 År173230	2350 Banklån <hr/> IB 403 000 4)50000
2440 Lev. Skuld <hr/> 5)235000 IB277 500 2)80000 3)40000 6)8800	2610 Utgående moms <hr/> B)77500 1)77500	2640 Ingående moms <hr/> 2)16000 C)25760 3)8000 6)1760
2650 Redovisningskonto för moms <hr/> Ingående moms Utgående C)25760 B)77500	3010 Arvode <hr/> 1)310000	4010 Varuinköp <hr/> 3)32000
5010 Lokalhyra <hr/> 2)64000	5390 Elkostnad <hr/> 6)7040	7830 Avskrivningar inventarier <hr/> C)30000
8300 Ränteintäkter <hr/> 8)870	8400 Räntekostnader <hr/> 9)4600	

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

BALANSRÄKNING

Tillgångar:

Inventarier		
Anskaffningsvärde	150000	
Akkumulerade avskrivning	60000	90 000
Kundfordringar		487 500
Interimsfordringar		0
Kassa		3 000
Plusgiro	-	0
<u>Bank</u>		<u>568 770</u>
Summa tillgångar		1 149 270

Eget kapital och skulder:

Eget kapital	473 230	
Banklån	453 000	
Leverantörsskuld	171 300	
<u>Momsredovisning</u>	<u>51 740</u>	
Summa eget kapital och skulder	1 149 270	

RESULTATRÄKNING

Försäljningsintäkter, Arvode	310 000
Varuinköp	-32 000
Lokalhyra	-64 000
Elkostnad	-7 040
Avskrivningar	-30 000
Ränteintäkter	870
<u>Räntekostnader</u>	<u>-4 600</u>
Årets resultat	173 230

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 8: (3 Poäng)

Svar:

Försäljningsintäkt	150 000	1000 varor för 150 kr/st)
Lokalhyra	15 000	(5000x3 mån)
Varor	60 000	(1000 varor x 60 kr/st)
Övriga materialkostnader	7 500	
Administrationskostnader	9 000	
Lön	25 000	
Budgerat resultat	33 500	

Övrigt

Banklån och amortering av detsamma skall inte vara med i resultatbudgeten utan ingår i likviditetsbudgeten.

Uppgift 9: (3 Poäng)

Svar:

A. Inga investeringar, inga avskrivningar vilket ger ett lågt totalt kapital i förhållande till omsättning och resultat.

Enbart en beskrivning av hur man räknar ut R_t ger 1p.

B. Här finns givetvis flera alternativ, men tanken är att man måste se företaget långsiktigt och då bör man se till investering och bevarande av kompetenser.

Börja investera i maskiner, byggnader, personal m.m. för långsiktighet. Med en ökad kapitalbindning och totalt kapital påverkas R_t negativt.

Uppgift 10: (5 Poäng)

Starta och driva företag

Svar

A) Affärsplan från föreläsningen: TEKNO – Teknik, Ekonomi, Marknad och Organisation

Alternativt en mer generell som innehåller information om Kunder, Marknad, Konkurrenter, Leverantörer, Ägare, Produktion, Produkt, Ekonomi, Ledning, Organisation

B) Aktiebolag, Handelsbolag, Kommanditbolag, Enskild firma, Ekonomisk förening.

Viktigast är att tänka på vilket ansvar samt att aktiebolag kräver en kontantinsats på 50 000 kr. Även beskattningen är intressant. En annan viktig sak är vilka rapporteringskrav som finns (t ex gällande årsredovisningar). Max 2p för diskussionen om vad som är viktigast.

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-05-30 Date: 2012-05-30	Blad nr: Page no:
Kurskod: TEAE04 Course code: TEAE04	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 11: (3 Poäng)

Intressentmodellen består av företaget i mitten med följande intressenter runt omkring.

Stat/kommun, leverantörer, kunder, konkurrenter, kreditgivare, anställda, ägare, företagsledning. (1P)

För en kort diskussion om varför någon är viktigast ger 1 p per intressent dock max 2p. Detta svar kan ge flera olika lösningar.

Stat/kommun – regler, riktlinjer, beskattning

Leverantörer/ kunder – Inköp och leverans för Lev., Intäkter och därmed efterfrågan på produkter

Konkurrenter – Påverkar möjlighet till lönsamhet

Ägare, ledning – Tydlig riktning för företaget, villiga att satsa

Anställda – Kompetens och kunskap